

Силабус навчальної дисципліни
«АРТТЕРАПІЯ»
Освітньо-професійної програми «Практична психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	4 (четвертий)
Семестр	8 (восьмий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Специфіка професійної діяльності психолога засобами арт-терапії (фарби, олівці, пластичні матеріали, природні матеріали, коробки, нетрадиційні матеріали, такі як харчові продукти та ін.) як в корекційній роботі з особистістю, в груповій та індивідуальній терапії, особливості використання різних арт-терапевтичних засобів та підходів в залежності від психотерапевтичної ситуації та потреби клієнта, основи створення нових арт-терапевтичних технік.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на надання теоретико-практичних знань про застосування методу Арттерапії в психологічному консультуванні на індивідуальних та групових заняттях та тренінгах, вироблення вмінь та навичок їх практичної реалізації в діяльності практичного психолога, наукове дослідження особливостей використання методів арттерапії в корекційній роботі для забезпечення фундаментальної та спеціальної професійної підготовки студентів
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПР1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>ПР2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>ПР4. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки</p> <p>ПР5. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p>

	<p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту</p> <p>ПР13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості</p> <p>ПР15. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>ПР16. Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.</p> <p>ПР18. Розуміти важливість збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії</p> <p>ПР25. Вміти застосовувати знання щодо вирішення психологічних проблем виховання й навчання особистості, що спрямовані на розуміння фактів, механізмів та закономірностей засвоєння соціокультурного досвіду, що зумовлюють зміни в інтелектуальному та особистісному розвитку</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>К4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні компетентності</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення,</p>

	<p>функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.</p> <p>СК16. Здатність розробляти програму психологічного супроводу осіб різних вікових та соціальних груп, які звертаються за психологічною допомогою, створювати безпечне психологічне середовище.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Арттерапія як практична діяльність і навчальна дисципліна. Визначення арт-терапії як прикладної діяльності. Об'єкт і предмет «Арттерапії». Зміст і основні завдання дисципліни «Арттерапія». Зв'язок арттерапії з іншими науками. Місце арттерапії в системі дисциплін циклу професійної підготовки.</p> <p>Елементи арттерапевтичної методології. Різноманіття методів арттерапії. Психологічні механізми та природа образотворчої діяльності. Інтерпретація в процесі арттерапії. Первинне інтерв'ю в арттерапії.</p> <p>Групова арттерапія. Групова арттерапія: визначення та методологія. Форми групової арттерапії. Специфіка та переваги арттерапевтичних груп. Методи фасилітації в арттерапії.</p> <p>Арттерапевтичне середовище. Арттерапевтичний кабінет як особливий простір консультаційної роботи. Можливі види організації арт-терапевтичного середовища. Особистість фахівця арттерапевта: вимоги до освітнього рівня та професійної діяльності.</p> <p>Образотворчі засоби та матеріали в арттерапії. Образотворчі засоби та матеріали як основа арттерапії. Теорії образотворчих матеріалів, що використовуються в арттерапії. Образотворчі матеріали та техніки. Особливі та інноваційні засоби та матеріали. Полімодальні прийоми та техніки.</p> <p>Діагностика в арттерапії. Особливості арттерапевтичної психодіагностики. Моделі та завдання арттерапевтичної психодіагностики. Особливості застосування та класифікація методів арттерапевтичної діагностики.</p> <p>Казкотерапія як окремий вид корекційної та терапевтичної роботи. Загальні принципи роботи із казками. Структура корекційного казкотерапевтичного заняття. Типи психокорекційних та психотерапевтичних казок. Казкотерапія – процес утворення зв'язку між казковими подіями та поведінкою в</p>

	<p>реальному житті, перенесення сенсу казки в реальність.</p> <p>Пісочна терапія як окремий вид корекційної та терапевтичної роботи. Загальні умови організації пісочної терапії. Особливості діагностики «пісочних» картин. Місце гри з піском в контексті індивідуальної консультації. Використання пісочниці в дитячих та підліткових групах.</p> <p>Арттерапевтичні технології в дитячому консультуванні. Арттерапевтична робота в умовах навчального процесу. Арттерапевтична робота в умовах дитячої поліклініки. Ігрова терапія. Особливості використання іграшок в процесі арттерапії.</p> <p>Арттерапевтичні технології в сімейному консультуванні. Загальна характеристика методів арттерапевтичної роботи з сім'єю. Критерії оцінки сімейних малюнків. Арттерапевтичні методи діагностики сімейних стосунків. Груповий малюнок та інші інтерактивні методи групової арттерапії.</p> <p>Фототерапія. Використання фотографій як метафоричних стимулів в арттерапії. Процес створення фотографії як особливий метод арттерапії. Модель в арттерапії – особливості діагностики та корекції.</p> <p>Маска як метод арттерапії. Види масок. Матеріали для створення масок. Маска як соціальний феномен. Грим.</p> <p>Специфічні методи арттерапії. Арттерапевтичний метод мандала. Особливості використання фрактального малювання.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття</p> <p>Методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, методи активної взаємодії</p> <p>Форми навчання: очна, заочна</p>
Пререквізити	Знання з загальної психології, практикуму з загальної психології, психології обдарованості, психодіагностики.
Пореквізити	Знання можуть бути використані при написанні фахової кваліфікаційної роботи
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Навчальна та наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вознесенська О.Л., Подкоритова Л.О. (Ред). Цілющі сили природи: еко-арттерапія. Київ: ФОП «Назаренко Тейна Вікторівна», 2021. – 188 с. 2. Енциклопедичний словник з арт-терапії/ О.Л. Вознесенська, О.М. Скар, О.А. Бреусенко-Кузнецов, О.О. Деркач, Л.В. Мова та ін.; [за заг. наук. ред. О.Л. Вознесенської, О.М. Скар]. – К.: Видавець ФОП Назаренко Т.В., 2017. – 312 с. 3. Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії: монографія / за заг. ред. Т.А. Ткачук, Н.О. Бочаріної / Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я.М., 2020. – 369 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Педагогіки та психології професійної освіти
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій

Викладач(і)	 <p> ДАЦУН ОЛЕНА ВІКТОРІВНА Посада: старший викладач Вчений ступінь: - Профайл викладача: equals">https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9106/simple-search?filterquery=%D0%94%D0%B0%D1%86%D1%83%D0%BD%2C+%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0+%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0&filtername=author&filtertype>equals Тел.: 0674052210 E-mail: ldatsun@nau.edu.ua Робоче місце: 8.706 </p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	